

p. 25	regel 30	staat:	incamana,	moet zijn:	incarnana.
„ 26	„ 3	„	<i>moelicana</i> ,	„ „	<i>modicana</i> .
„ „	„ 8	„	Kneggs,	„ „	Knaggs.
„ „	„ 20	„	Sneller,	„ „	Snellen.
„ „	„ 20 en 21	„	<i>satumana</i> ,	„ „	<i>saturana</i> .

Oxygastra curtisi Dale, f. n spec. (Odonata).

Het onderzoek naar de in ons waterrijke land voorkomende waternimfen, heeft — na een tijdsduur van ruim vijf jaren — niet alleen belangwekkende resultaten opgeleverd, doch ons tevens vele malen groote verrassingen bereid. De gegevens, in dit tijdsverloop bijeengebracht, konden geordend en uitgewerkt en tenslotte blijvend vastgelegd worden. Men verwachtte allermint, dat hiermede eene voorgenomen taak tot een goed einde is gebracht; integendeel: veel meer moet men zich voorstellen, dat de grondslagen zijn gelegd voor eene diepgaande en door kennis van zaken geleide studie, om een onderdeel van onze insectenfauna te leeren kennen. De verrassingen, die men op zijn weg ontmoet, zijn onuitputtelijk en velen met mij, die zich op dit terrein bewegen, zullen moeten toegeven, dat de grootste moeilijkheden zich pas voordoen, wanneer men denkt reeds een heel eind gevorderd te zijn!

In deze overtuiging ben ik weer gesterkt door het aantreffen hier te lande van *Oxygastra curtisi* DALE, eene groote Corduliine, welke men allermint in Nederland zou verwachten.

Van een mijner medewerkers in het zuiden des lands, den jeugdigen natuurliefhebber D. C. GEYSKES uit Berlicum (N.Br.), ontving ik den 20sten Juli een postpakketje, hetwelk — zooals gewoonlijk — eenige Odonaten bevatte, met 't verzoek, deze voor hem te determineeren. Hierbij was gevoegd eene vrij goed geslaagde penteekening van eene soort, die genoemde heer wegens hare fraaie kleur zoo getrouw mogelijk had afgebeeld, in de hoop, dat dit dier eene *Somatochlora*-soort zou zijn, waarnaar hij reeds geruimen tijd verlangend had uitgezien. De teekening was nauwkeurig genoeg, om te kunnen vaststellen, dat de heer GEYSKES iets buitengewoons had gevangen; eene briefkaart

met een figuurtje van de genitaliën bevestigde mijn vermoeden, zoodat ik besloot mij reeds den volgenden dag te overtuigen. Het was toen juist eene maand geleden, dat de heer G., dicht bij zijne woning, op een zandweg in de buurt van 't riviertje de Aa, op twee verschillende dagen, één ♂ van *Oxygastra* had weten te bemachtigen.

Het trof mij onmiddellijk, dat beide ex. in volkomen gaven toestand verkeerden, hetgeen voor mij van veel belang was; bij het eerste ♂ (21 VI '25) zijn de oogen na den dood sterk verschrompeld en de vleugels sterk geel getint, hetgeen er op wijst, dat dit dier hoogstens één of twee dagen oud geweest kan zijn en dus onmogelijk groote afstanden vliegend kan hebben afgelegd. Het tweede exemplaar (24 VI '25) is iets ouder en werd nauwelijks twintig meter verder dan het eerste aangetroffen, aan eene met riet en bramen begroeide greppel tegen den rand van het groote loofbosch op het landgoed „den Stillen Wamberg.” Ik kreeg van den vinder uitvoerige inlichtingen over de weersgesteldheid en over de wijze waarop de dieren werden gevangen en kon mijzelf overtuigen van de natuurlijke gesteldheid van het landschap. Helaas heeft een grondig nasnuffelen van het geheele terrein geen enkel resultaat gehad; het was dien dag buitengewoon heet, doch de sterke Z.O.-wind belemmerde het zoeken in niet geringe mate.

Het eigenlijke vaderland dezer soort moeten wij zonder twijfel zoeken in de westelijke landen rondom de Middellandsche Zee. Herhaaldelijk werd zij in Z.O.- en midden-Frankrijk gevonden, zooals in Languedoc en op vele plaatsen in de Provence; volgens R. MARTIN zou zij zelfs gedurende de zomermaanden algemeen voorkomen aan kleine rivieren in het dépt. Indre en zonder twijfel ook elders in deze streek.¹⁾ In Frankrijk werd zij niet noordelijker aangetroffen dan bij le Mans (dépt. Sarthe), hetgeen wel vreemd aandoet, daar de soort reeds in 1834 door DALE uit 't zuiden van Engeland werd beschreven naar exemplaren uit Dorset en Devon; tegenwoordig schijnt zij alleen nog gevonden te worden in het New Forest (Pokesdown bij Christchurch) en bij Herne en Heroncourt, eveneens in Hampshire.

1) Ook in Italië is *O. curtisi* eenige malen opgemerkt en één keer in Zwitserland.

Uit het feit, dat *Oxygastra curtisi* ook eens in België werd gevangen — 2 ♂♂ in het dal van de Lesse bij Furfooz in de Ardennen, 15 en 28. VI. 1900 — blijkt wel ten duidelijkste, dat haar verspreidingsgebied zeker grooter is dan men aanvankelijk meende! Wel zeer opmerkelijk is de overeenkomst in de vangdata tusschen onze en de Belgische exemplaren.

Blijft dus haar aanwezigheid hier te lande min of meer onverwacht, toch is 't moeilijk te begrijpen, dat in eene streek, waar vele onderzoekers bij voortdoring verzamelen, een dergelijk opvallend dier onopgemerkt kon blijven!

Ik acht het meer dan waarschijnlijk, dat het meerge-noemde riviertje de Aa de eenige geschikte broedplaats voor *Oxygastra* zal blijken te zijn; de naaste toekomst zal deze veronderstelling naar ik hoop kunnen bevestigen.

AMSTERDAM.

M. A. LIEFTINCK.

Een Martelaar der Entomologie.

Op 14 October l.l. overleed te Londen Prof. Harold MAXWELL-LEFROY. Geboren in 1877, genoot hij zijne opleiding te Cambridge onder de auspiciën van David SHARP, die hem groote liefde voor de entomologie wist in te boezemen. In 1898 promoveerde hij met den hoogsten lof. Het daarop volgende jaar werd hij benoemd tot Entomoloog bij het Imperial Department of Agriculture for the West Indies, in 1903 tot Imperial Entomologist for India, eene betrekking, die hij met groot succes en op schitterende wijze vervulde. Toen in 1912 een leerstoel voor Entomologie te South Kensington werd ingesteld, werd hij daar tot Hoogleeraar benoemd. Deze betrekking bleef hij tot aan zijnen dood bekleeden.

Bij het uitbreken van den wereldoorlog bewees hij zijn vaderland groote diensten, echter alleen op vreedzame wijze, bij de bestrijding der insectenplagen, waarvan de legers te velde hinder en nadeel ondervonden. In 1916 was hij gedetacheerd, met den rang van lieutenant-colonel, in Mesopotamië en het jaar daarop in Australië, waar hij met succes de bestrijding leidde van de klanders, die de daar opgehoopte graanvoorraden dreigden te vernietigen. Na den oorlog hervatte hij zijne